

Vreme: 13.07.2026 07:00

Medij: euronews.rs

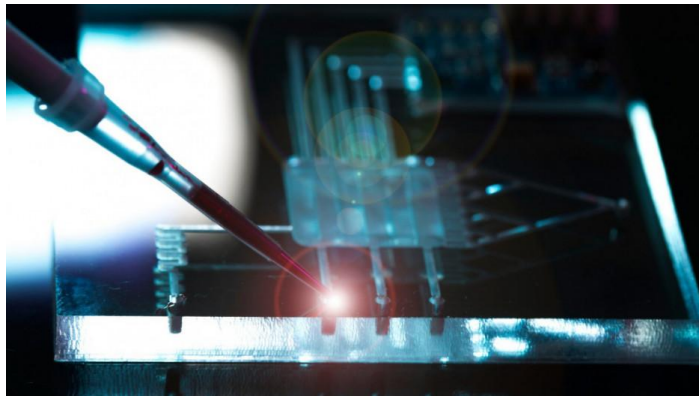
Link: <https://www.euronews.rs/biznis/biznis-vesti/231868/eu-ulaze-u-cipove-i-vestacku-inteligenciju/vest>

Autori: Euronews

Teme: Evropska komisija

Naslov: Evropa ulaže u čipove, AI i lekove: Ko danas dominira visokotehnološkom proizvodnjom u EU?

3570

Dok svet ulazi u novu eru tehnološkog nadmetanja, Evropska unija pokušava da smanji zavisnost od velikih sila poput SAD i Kine i izgradi sopstvenu tehnološku bazu. Visokotehnološka proizvodnja postaje jedan od ključnih stubova evropske ekonomije - od lekova i čipova do veštačke inteligencije. Koliko EU danas zarađuje od "visoke tehnologije" i koje zemlje prednjače u ovoj trci?

Evropska unija sve više govori o tehnološkom suverenitetu - ideji da kontinent mora da razvije sopstvene kapacitete u ključnim oblastima i smanji oslanjanje na druge globalne igrače.

Visokotehnološka industrija u tome ima važnu ulogu. Prema najnovijim podacima Eurostata, EU je tokom 2024. godine prodala visokotehnološke proizvode u vrednosti od 414 milijardi evra.

To je značajan rast u odnosu na 2014. godinu, kada je vrednost prodaje iznosila 273 milijarde evra. Za deset godina, tržište visokotehnoloških proizvoda raslo je prosečno 4,3 odsto godišnje.

Lekovi, elektronika i naučna oprema nose najveći deo tržišta

Najveći deo evropske visokotehnološke proizvodnje odnosi se na farmaceutske proizvode, koji čine gotovo trećinu ukupne vrednosti - 29 odsto. Na drugom mestu je elektronska i telekomunikaciona oprema sa 23 odsto, dok naučni instrumenti učestvuju sa oko 21 odsto. Među najmanjim kategorijama nalazi se naoružanje, sa svega 1,1 odsto udela u ukupnoj prodaji visokotehnoloških proizvoda u EU.

Iako Brisel želi veću nezavisnost, trgovinska povezanost sa najvećim svetskim ekonomijama i dalje je velika.

Više od polovine visokotehnoloških proizvoda koje EU uvozi iz zemalja van Unije dolazi iz Kine i Sjedinjenih Američkih Država.

Kada je reč o izvozu, američko tržište je najvažnije odredište za evropsku visoku tehnologiju - čak 31 odsto izvoza završava u SAD. Slede Kina i Ujedinjeno Kraljevstvo, sa po 10 odsto.

Ipak, trgovinska razmena nije jednaka. Evropska unija je 2024. godine imala deficit u trgovini visokotehnološkim proizvodima sa Kinom od čak 92 milijarde evra. Osim Kine, veći deficit zabeležen je i sa Tajvanom (19 milijardi evra) i Vijetnamom (20 milijardi evra).

Sa druge strane, EU je ostvarila suficit u trgovini visokotehnološkim proizvodima sa SAD (46 milijardi evra), Ujedinjenim Kraljevstvom (27 milijardi evra) i Turskom (11 milijardi evra).

Evropska komisija pokušava da ubrza razvoj domaćeg tehnološkog sektora kroz paket mera usmeren na ključne oblasti - proizvodnju čipova, digitalnu infrastrukturu, softver, cloud tehnologije i veštačku inteligenciju.

Plan predviđa mere duž celog tehnološkog lanca - od proizvodnje hardvera do razvoja naprednih digitalnih usluga. Za strateške sektore, poput odbrane i zdravstva, predložena pravila predviđaju strože uslove za kompanije van Evrope koje žele da učestvuju u javnim nabavkama. Cilj je da Evropa zadrži veću kontrolu nad tehnologijama koje će oblikovati buduću ekonomiju.

U Evropskoj uniji je 2023. godine poslovalo više od 42.000 kompanija iz oblasti visokotehnološke proizvodnje. Iako one čine samo oko 0,1 odsto svih kompanija u EU, njihov značaj za ekonomiju i stratešku nezavisnost je mnogo veći. Prema udelu visokotehnoloških kompanija u ukupnom broju

Vreme: 13.07.2026 07:00

Medij: euronews.rs

Link: <https://www.euronews.rs/biznis/biznis-vesti/231868/eu-ulaze-u-cipove-i-vestacku-inteligenciju/vest>

Autori: Euronews

Teme: Evropska komisija

Naslov: Evropa ulaže u čipove, AI i lekove: Ko danas dominira visokotehnološkom proizvodnjom u EU?

preduzeća, najbolje rezultate imaju: Češka, Slovačka i nemačka.

Kada se posmatra broj zaposlenih u visokotehnološkoj proizvodnji u odnosu na ukupnu poslovnu populaciju, prednjače: Slovenija, Danska, Irska i Mađarska.

Evropska trka za tehnološku nezavisnost tek počinje, a ključna pitanja biće ko će proizvoditi čipove budućnosti, ko će kontrolisati veštačku inteligenciju i koliko brzo EU može da smanji zavisnost od velikih tehnoloških sila.

